

NAPLÓ

Előfizetési ár:

Egész [évre 4 K || Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor.

FELELŐS SZERKESZTŐ

ZOMBORY BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., DOHÁNY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A nyomor uzsorásainak garázdálkodása. A házbérlők szipolyozásai.

Lakásinség.

A héten a székesfőváros közgyűlése foglalkozott Budapest legnagyobb nyomorúságával: a lakásinséggel.

Legfőbb ideje volt már, hogy ebben a kérdésben egy végleges megoldáshoz, egy elfogadható és az állapotok szanálására irányuló állásfoglalásra jusson a főváros törvényhatósága.

Úgy látszik, hogy a legutóbbi napok szinte anarchisztikus eseményei még a háziurak által majorizált közgyűlésre is megtették a kellő hatást. Mert hiába beszél a népfenség basszus hangú képviselője Pető Sándor bármit, a törvényhatóságunknak a lakásügy rendezése körüli mulasztásaiért nem lehet a polgármestert, a tanácsot és a tisztviselőket vádolni.

A hiba egyedül a közgyűlésben keresendő. Nem volt meg eddig benne a komoly akarat a cselekvésre.

És most a legutóbbi közgyűlés határozata szinte meglepetésszerű, mert megtalálták hirtelen a megoldásnak legjobb, leggyorsabb és legmegbízhatóbb formáját.

Megnyugvással fogadja mindenki a közgyűlés határozatát és Bárczy István dr. nyilatkozatát, melyben egész reputációját kötötte ahhoz, hogy két hét alatt nagyobb építkezések tervezését, az építkezések rögtön megkezdését és még ez évben történő befejezését ígerte meg.

Bárczy István dr. szavahieltőségéről az egész főváros, an-

nak minden társadalmi osztálya meg van győződve és ezért az ő nyilatkozata jól eső ír gyanánt hatott mindenkire. Ha ő az egész reputációját köti valamihez, akkor az meglesz, sőt már is meg van csinálva.

Kimutatta a polgármester a késelem okait és ezekből mindenki meggyőződhetik arról, hogy a közgyűlés nem törődöm-ségén kívül sok egyéb fontos oka volt a lakásinség orvoslása késedelmezésének. A rossz házáépítési szabályzat kireperálása ugyan még a közgyűlés mulasztásának tudható be, a folytonos sztrájkok, béremelések már a legtöbbet jajgató kis emberek műve.

Ez is nagy okozójává vált a lakásinség előidézésének!

Hibás itt bent is, fent is minden társadalmi osztály. A kartel a tőke fegyvere, a sztrájk a proletároké. Mindkét fél visszaélt fegyverhasználati jogával. És ez jogos anarchiát szült.

Most azután nyugodtan meg kell várni a hatóság ígért orvoslását, amely talán leszereli legalább időlegesen úgy az uzsorát, mint az anarchiát.

Napló.

— február.

Loyolai szent Ignácok.

A szent inkvizíció utolsó hullámai gyűrűznek. A nagyváradi kicsapott diákok esetének lezajlása után, az egész históriából szemet, szívet bántó fonáksággal emelkedik ki a középiskolai nevelés legkorosabb tünete. A tanár és a tanítvány közti viszony önkényesen kiélezett, lehetetlen volta.

Boncolgassuk kissé ezt a viszonyt! A nagyváradi premontrei főgimnázium két tanára érthetetlen buzgósággal firtatta ki Szomorj Dezső nevű íróhoz menesztett sürgönyügy minden apró részletét; négy hosszú hónapon át lankadatlan tevékenységgel és ritka szakavatottsággal szimatolt a botrány (?) terra inkognitái után. Dicsőségteljes eredményel! Lakásukra citálták fel a gyanúsítottak osztálytársait és vallomást csikartak ki belőlük, hogy fegyvert kovácsolhassanak a kihallgatott gyermekek játzópajtásai ellen tulajdon vaiomásaikból. Loyolai szent Ignác tanu hatna tőlük vizsgálatvezetést! Mert ők spanyol csizma és vaskeptyű nélkül is töredelmes bűnbánatot varázsoltak elő a mindhalálgig megfogadott tagadásból. Majd pedig a terhelteket vették elő. Csak ránéztek a fiukra szépen, megsimogatták a kis delinkvensnek orcáit, letörülték a kibuggyanó könnyeiket, atyai szavakat, ájtatos mirhát hullattak a remegő lelkekbe. És az öt gyerekember ajkáról lehullott a lakat. Szemük, szájuk, szívéük megnyílt a bűbajos jó indulat hallatára. S végük volt! Megkondukt az iskola harangja. Kongott busan, bánatosan . . . Öt gyerekembert kicsaptak. Öt gyerekembernek a jövőjét vágták ketté — a reverendában járó tanárok, mert a szentírás is azt tanítja, hogy „ne légy bosszualló, a bűnösnek bocsásd meg bűneit és falatodat oszd meg véle“ . . .

Uj adónem

Zombor szab. kir. város tanácsa újabb adónem behozatalán töri a fejét. Nem kevesebbről van szó, mint hogy mindazon férfiak, akik harmincadik életévükig meghazasodni „elfelejtettek“, jövedelmük 10%-kával egyenértékű női-négségi adóval sújtassanak. A begyűlt adó egy része hazasodni akaró legények ösztöndíjára, a másik része pedig az elhagyott menyasszonyjöltek menházának fentartására lenne fordítva. Teljességgel nem értünk egyet a

tanács intencióval és előre is jelezhetjük, hogy e vállalkozás kudarcot fog vallani. Sokkal jövedelmezőbbnek tartanók, ha a városi tanács megadózhatná mindazokat a feleséges embereket, akik újból legényemberek szeretnének lenni! Vagy nem?!

A törvény.

Kolozsváron özv. Kovács Mihályné hat darab aprított fát lopott. Özv. Kovács Mihályné tehát tolvaj és emiatt a büne miatt hat havi börtönbüntetést mért reá a törvény. A szegény asszony a fát azért lopta, hogy halállal vivódó gyermekének megmelegíthesse a tejét. Irtóztató nyomorúságban volt, amikor est tette és a betegségtől úgy elgyöngült, hogy nem tudott munkát vállalni. A törvény előtt azzal védekezett, hogy féltette beteg kis gyermekét s nem mert neki hid-g tejet adni. A törvény mégis hat havi börtönrre ítélte. Az asszony fellebbezett. Nem volt kegyelem. A Curia végérvényesen döntött. A hat hónap megmaradt hat hónapnak. Most is bebizonyosodhatott volna, hogy a rideg paragrafusnál többet ér a bíró kegye. De a bíró nem akart kegyelmes lenni. Ragaszkodott a paragrafus holt betüihez és ítelt. Nem öt érheti emiatt gáncs, hanem azt, aki a törvenyt hozta, szintén ember volt, ezért nem végzett tökéletes munkát. De senki sem ítéli el özv. Kovács Mihálynét, daczára annak, hogy lopott. Lopott a beteg gyermeke életéért. De senki sem ítélhet meg a bírót sem: ember, aki ugyanabban a hibába esett, mint embertársa, aki a törvenyt hozta. Ugyebár ez szép indokolás! S az özvegy asszonynak mégis le kell ülnie hat hónapot.

Háborúsdí.

Pereg a dob, harsan a trombita — odaát a mézshegyek országában. Háborúra, ha úgy tetszik szent háborúra készülnek — ellenünk. Jól tesszik, ha kedvük tartja. Mi is háborúra, szent háborúra készülünk. De

nem valami európai nagyhatalom, hanem ennél nagyobb hatalom, a vampir természetrajzu házbéruzsorások ellen. Az elkésredett lakók fejszecsapásai alatt hullanak az ablak üvegek, a falról a vakolatok és repülnek a kapuk szilánkjai. De kérdjük, az elkésredett lakóknak mit vétett a vakolat, az ablaküveg, no meg a kapu? Tudomásunk szerint ellenük mások vétettek. Ez mellékes! A fő az, hogy irtóztató bosszújukat az ablaküvegeken, a vakolaton és a kapun töltötték ki. Ez is valami!

A medáliom.

Örülj magyar! Örülj, örömdobban tombolj magyar nemzet! Két fiadra rá mosolygott — császári kegy. A két fiad — az egyik számadó gulyás, a másik béres — mellét ezüst érdemkereszt díszíti, mert negyven hosszú éven át egy gazdát szolgáltak hűen, negyven éven át egy gazdának robotoltak. Ezüst érdemkereszt — korona nélküli, de ezüst érdemkereszt — mégis szívesebben látjuk a negyvenéves cselédek mellének „felékesítését”, mint a politikai falánkságot etető nemesi címereket vagy a licitáció útján a legtöbbet ígérőnek adományozott bárói czimert. De attól tartunk, hogy a negyven éves cselédek „kitüntetése” csak most fog következni. Repülni fognak a kitüntetések, mint orkán idején a háztetők cserepei. Ez már baj lesz. Mert a hü cselédek is meg fogja méltóztatni a nagy urak — többnyire drága — nyavalyája: a czimkórság, s nem lehetetlen hogy az Alföldön udvari tanácsosok fogják a gulyát legeltetni és az ökrös szekereket hajtani. De egy a vigaszunk! Bizonyosan akadna köztük nem egy derék talpig becsületes ember, ki jobban rászolgálna erre a címre, mint némelyik, baráti szivességéből lett üresfejű méltóságos udvari tanácsos.

Iluskák.

A múlt héten is, e héten is Iluskákról, tizenhárom éves Iluskákról szól a nóta. Az Iluskák fiatalok és ezt a fiatalságot egy bácsi, akiről azt mondják, hogy előkelő pozíciója van, gyalázatos módon a maga vadállatias céljaira kiaknázta. De az előkelő bácsi szerint ő az Iluskákat meg nem gyalázta, hanem bevezette őket a tudás misztériumaiba. Szóval tanított. Ez a védekezése — az előkelő bácsinak. Tehát legyünk hálásak, mert e tanítás után, a társadalom nekirontott a már „megtanított” Iluskáknak és gyűri, marcangolja vézna testüket. S az előkelő „ur” mosolyog. Ő utána mások és mások következnek, kik tanítását csak ismétlik. Iluskákat a bűn karjaiba dobják. Akkor már az előkelő bácsinak más Iluskái vannak, kiket tanítani fog és be fogja őket vezetni a tudás misztériumaiba. Az ilyen előkelő bácsik összeköttetések révén addig grasszálnak, míg a publikum linchelés alakjában nem fizeti meg nekik a tandíjat.

A vér őrültjei.

Érkeznek már napok óta a rémes táviratok a német fővárosból. Emberei szörnyek, vagy beteg agyu gazemberek véres garázdálkodásairól. Eleinte úgy szólt a hír, hogy csak egy tettes követi el a szörnyűségeket, most már azonban azt kell hinni, hogy egész légiója leselkedik a gyilkosoknak Berlin utcáin. És gyilkolnak a vér őrültjei — a város különböző pontjain. Az ártatlan nők vérben fetrengenek. A szürke aszfalton piros vérük gőzölög. S az utcza morájába belejajdult „segítség” kiáltásuk. Jajgatnak, zokognak és elcsukló hangon megtorlást kérnek. A megtorlást már megkapták — a rendőrség nyomoz és mint ilyenkor így szokás, bottal üti a tettesek, a vér őrültjeinek — a nyomát. (Kálé.)

A házbérlők.

A szanszkülotok piócái.

Budapest speciálitása a lakásuzsora. Sehol a világon olyan drága pénzt nem szipolyoznak ki a szegény, szerencsétlen bérlőktől, mint nálunk. Azt mondják, hogy ezen uzsora ellen hatósági intézkedéssel nem lehet megvédeni a lakókat. Ez külföldön sem sikerült sehol. Lehet, hogy ott néhány milliméter arcbőr finomság menti-óvja némileg a háznélkülieket a háztulajdonosok ellen.

Nálunk ez a bizonyos arcbőr rinócerusbőrből van, mert ráfér minden. Azt nem lehet annyira megütni, hogy fájjon. Az nincs berendezve pirulásra. Az örömet csupán az évnegyedes gazságai alkalmával árulja el, amikor halomba rakja maga elé a szegény kis emberek vért izzadó keserves munkája árán szerzett pénzét.

Panaszkodik mindenki az uzsorások gazságai miatt. A hatóságok elismerik, hogy ez lehetetlen állapot. Elítéli mindenki a háztulajdonosok nagy részének lelketlen szipolyozásait. Csak a minden gonoszok mentőangyala, Polónyi Géza, a legtitkosabb tanácsos és voltigazságügyminiszter kelt védelmére a háztulajdonosoknak. Lehet, hogy belőle a háztulajdonos beszélt és esetleg, mint ilyen, nem ismeri a lakók helyzetét?!

Felpanaszolta az állami és községi adóemelést. Lássuk csak igaza van-e abban, hogy a lakbéréket nem a háztulajdonosok uzsoráskodó pénzkapzsísága, hanem az adóemelések kényszerítik a béremelésre. Ezelőtt hat-nyolcz évvel egy két szobából álló lakás évi bére átlag 500 korona volt. Most pedig az átlag meghaladja az 1000 koronát.

Az állami adót a befolyt nyolc év alatt nem emelték, sőt a házbéradót a most tárgyalás alatt levő adójavaslat sem fogja egy fillérrel sem fölemelni. A községi adót a 30 éves 25%-ról ötönegyed esztendeje emelték föl 8%-kal. Igaz, hogy ez alatt a nyolcz év alatt az élelmisze-

rek és ruházat, szóval a megélhetés átlag 30—35%-kal drágult, de mindez együttvéve sem teszi indokolttá a 100%-os lakbéremelést. A kis emberek jövedelme mindössze 10—15% emelkedést mutat föl ugyanolyan megélhetési viszonyok között, ők nem tudnak a 100%-os lakbér és 30%-os élelmiszerdrágulás címére 130%-os jövedelem emelkedést kikerészakolni. Ugy-e tehát nincs igaza a házi urak védőjének?

Panaszkodott a szociálisták béremelő erőszakos sztrájkmozgalmi ellen is. Hát ebben sincs igaza, mert ha józan polgári szemekkel nézzük a munkásmozgalmakat, be kell látnunk, hogy ezeket főként a háztulajdonosok idézik elő.

De hát ezek még csak a kisebb bajok. Legnagyobb hiba, hogy nem csak a polgári és munkás emberek, szóval a rendes keresettel bírók vannak kiszolgáltatva a piócázásnak, hanem az egészen kis emberek — a napszámos stb. — még örületebb uzsorának vannak áldozatul dobva.

Ezen Budapest legfőbb speciálitása, a házbérlő banda — elősködik. Ezek a semmiből lett alakok valóságos haramia módra garázdálkodnak a még panaszkodni sem tudó legkisebb, legnyomorúságosabb egzisztenciákon.

A házi ur elérvén a stájerolásban a legmagasabb fokot, de még telhetetlen pénzsomja nincsen végkép kielégítve, akkor egy mindenre elszánt pasast fog s annak pár ezer koronával drágábban bérebe adja egész házáat. Ez aztán még a szemérem határon túl is neki feszíti minden erejét és csavarja — gyurja ki a nyomorult lakóból a pénzt.

A Józsefváros Kisfuváros nevű utcájában majd minden ház ilyen bérlő ur kezébe van. Ők leginkább hetibér mellett adják ki a lakásokat. Egy szoba-konyhából álló lakásért 1.50—2 koronát vasalnak be átlag naponként. Tessék csak elgondolni, micsoda szeméremetlen uzsora egy piszkos, elhanyagolt, düledező, férgektől nyüzgő házból 730 koronát fizettetni egy szoba-konyhás lakásért!

Vannak olyan házak is, amelyeket a házbérlő szatócs bérel és itt a magas bérek szombati kiizzadásán kívül még az is kötelessége a lakóknak, hogy minden szükségletét a bérlő ur boltjában szerezzék be. Ilyen pl. a Kisfuváros-u. 9. számú ház, melyet Neumann Lipót szatócs bérel valami Künthy nevű tekintélyes urtól.

Értesülésünk szerint Buchinger Izidor nevű bérlő, aki Manó nevű proletár vezérszónok bátyja, szintén kiváló zseniálitással terjeszti a nyomorúságosabb emberek között az anarkiát. A jó bérlő bácsi 1000 koronát is képes bezsebelni egy vagy két szobás lakásocskáért.

Hát bizony ezek a házak valóságos büntanyák. A lakások tulzsufoltak. Össze-vissza lakik bennük min-

den boldog s boldogtalan. Métélyes a levegő, piszkos itt minden. Ha valakit keresnek, ha valami nagy bünt követtek el, akkor a rendőrség szinte biztosra megy e büntanyákra, mert a legtöbb esetben a bérlő urak védő szárnyai alatt akadnak rá a bűnösökre.

Nem tudjuk nem-e nagyobb bűnösök ezeknél a bérlő urak!

*

Itt közlünk egy szerződési mintát, mely legjobban bizonyítja, miképen működnek a tisztelt házbérlő urak:

Buchinger Izidor bérlő urnak

Budapest.

Ezennel bérbeveszem Öntől az Ön által béreben birt VI., Vasvári Pál-utca 7. számú házból levő 13. számú lakást 1909. évi május hó első napjától kezdve. Két szoba, konyha, udvari.

Kötelezem magam, hogy 1000 koronában, szóval is ezer koronában megállapított havi-negyed bért minden bér hó — bér — negyed első napján pontosan az Ön vagy megbízottja kezébe fizetni, ha bármely hó negyed első napján azaz havi-negyed bért meg nem fizetném, úgy joga van Önnek vagy megbízottjának a lakást másnak kiadni és én köteles vagyok azt minden *bírói beavatkozás nélkül, felmondás nélkül kiüríteni*, vagyis Önnek rendelkezésére bocsájtani, a rendes felmondási időt heti azaz heti állapítjuk meg kölcsönösen.

Alávetem magam a házszabályoknak mindenben és köteles vagyok a házból a tisztaságot és rendet fentartani, úgy a lakásban, mint az általam használt más kelyeken is, tudomásul veszem, hogy a *házból . . . nők is laknak*. A lakásban előforduló összes javításokat, festést köteles vagyok saját költségemen eszközölni a házbérlő semmi néven nevezendő kiadásokat otlétem alatt lakásomon nem eszközöl, nevezetesen: ablak vagy kályha, vagy bármit köteles vagyok magaméből fedezni, a lakást abban az állapotban tartozom átvenni mint az a felvétel alkalmával állt. Ezen nyilatkozat előttem felolvastattott, *anyanyelve-men* megmagyaráztatott és sajátkezűleg általam aláíratott.

FŐVÁROS.

Halmos arczképe. A székesfővárosi közgyűlése elhatározta, hogy Halmos János volt polgármester arczképét a tanácsterem számára 3000 koronáért megfesteti. A tanács most az arczkép megfestésével *Borúth* Andor jeles fiatal festőművészt bízta meg.

Koronázási ösztöndíj. A tanács a Ferenc József jubileumi ösztöndíjakból a tudományos, a szépirodalmi, a szobrászati, a zenei és ipari ösztöndíjakra pályázatot hirdet. A pályázat május elsején jár le.

Polónyi Géza sohasem volt antisemita...

Sokan megesküdnek rá, mi nem. Merjük állítani az ellenkezőjét.

Nagy humanistának hitték eddig mindazok, kik nem voltak tisztában Polónyi sok színű álarczával. De le a lepellel, lássanak tisztán.

Az „Alkotmány“ utóbbi számaiban egy folytatólagos cikksorozat jelent meg „Demokrata Budapest“ címmel. Feltűnő e cikkek tartalmában a zsidó ellenes tendencia háromszorosan aláhuzva, de feltűnőbb a tudás biztos analitikája, melyet írója a tájékozottság minden bizonyosságával támogat.

Gyanus volt-e mindentudás visszamenőleg harmincz évre a város közgazgatását illetőleg. Természetesen a dolog veleje az, hogy a zsidók az okai mindannak a fejletlenségnek, mely a közgyűléseken, a polgármester választásakor előfordultak, mindannak ami a város szomorú közigazgatási ténykedésével összefügg.

A dologban az a pikáns, hogy ez irányzatos cikkeket nem más, mint Polónyi Géza, a közismert igazság bajnoka írta. Ime kibujik a szeg a zsákból.

Honnan e gyönyörteljes humanitás, mely aszerző keblét dagasztja.. Csak nem ezzel akarja rehabilitálni magát a Lengyel Zoltán vádjaival szemben.

És ime egy új meglátás: Polónyi Géza antiszemita.

Ki hitte volna ezt?! És ha igen, azt pedig már senki sem remélte, hogy sorozatos antisemita cikkel fog a zsidókra törni.

Szép, meglepéssel konstatáljuk e tényt. Jó, ha a dolgok tisztázódnak.

Nagy utánjárásnak az eredménye e titok kipattanása, mert hétlakatu titkos zár alatt igyekeztek e titkot megtartani.

Oly annyira őrizték, hogy a kéziratot nem adták ki sohasem a kezükből; a néppárt Wertheimszékényében őrzik, s minden cikket külön lekopogtattak az őrző aszisztálásával, mely aztán újra a Wertheimszékénybe vándorolt.

De a dolognak ezzel nincs vége. Legközelebb röpirat formájában lát napvilágot a sorozatos cikkek.

Sietünk ezt tisztázni, hogy mindenki tudja, mikor a röpirat megjelenik, a szerző nevét, mely előszeretettel tartózkodik a bizonytalan homályban.

Dr. König Jzso

Villanygyógyító- és Röntgen-intézete.

Elektromágneses gyógyítás

magas feszültségű áram, kék fénykezelés, villamos fényfűrdők és az összes egyéb villamos gyógymódok

BUDAPEST, IV., Károly-körút 24. 1/1. Lift.

Telefonszám 102-39.

Bevált gyógymód minden idült bajnál.

Uj FINSSEN-fele ivlámpafűrdők

sikerrel alkalmazva szív-
bajok, véredényelmeszesé-
dés, szívzorongási rohamok,
szívizombajok és ideges
szívba ellen.

Rendelés délelőtt 8-11-g, délután 2-6-g.
Kívánatra prospektus.

Royal Orfeum és az Erzsébet-Színház.

Megint személyi változásokkal kapcsolatosan lesz aktuális a Royal Orfeum kérdése.

Hogy Braun Sándor átadta a vezetést másnak, nem kártható. Valószínűleg érezte a felelősség nehézsúlyát, melyet egy ilyen műintézet vezetése von maga után. Meg aztán nem akarhatott inkonzekvens lenni. Megigérte, hogy művészhelyisége alakítja e művészietlen kezdetű orfeumot. Ugy látszik, nem akart a szavával játszani...

Nagy tévedés azonban azt hinni, hogy ezen ígéret tárgytalanná lett azáltal, hogy Bálint vette át az igazgatást. Nem, határozottan elvárjuk, miként Bálint igazgató arra fog törekedni, hogy a közelmúltban sokat emlegett kulturcsontkitást, melyet a Népszínház átadásával követett el, teljes mértékben rehabilitálni fogja azzal a ténykedésével: hogy a Royal Orfeumból megcsinálja az ígért Erzsébet színházat.

Regisztráljuk ez ígéretet, mert határozott szüksége van a fővárosnak egy előkelő operett és népszínházra. De, kettős czélt is szolgálja ez átalakulás: megszűnnék egy erkölcsöket egyáltalán nem nevelő intézet, másrészt pótolva lenne a Népszínház hiánya.

Hogy e kérdés teljesen kulturális jellegű, felesleges bizonyítanunk. Azonban azt hangoztatnunk kell ismételtén, hogy mikor Bálint átvette az orfeum vezetését, egyúttal a jövőjét és programját is a maga felelősségteljes rovására írta és reméljük, hogy ez külön fog állani az eddigi akcióitól és helyre fogja állítani a megbillent mérleget. Soha színház még nem épült olyan szerencsés helyen, mint a jövőbeli Erzsébet Színház. Csak nívós szintársulatra

és hozzá darabokra volna szükség ahoz, hogy anyagi szempontból is akzeptabilis legyen a dolog.

És annyi szerződés nélküli jó színész, meg tehetséges fiatal író van! Válogatni lehet belőlük.

Különb. Bálintnak van egy hasonló természetű vállalata, a Bonbonniére, így tehát azok a szempontok is elesnek, melyeket személyi ragaszkodásnak neveznek.

Még egy irodalmi ok tolokodik az előtérbe, ugyanis, ha a színház létrejönne, megszűnnék a ma uralkodó monopoliumi jelleg, melynek megszűnésével lidérc nyomástól szabadulna fel a fiatal szerzők gárdája.

Közönség is van mindenhez, csak nevelni kell az izlését. Reméljük, hogy Bálint igazgató beváltja a sajtó és a publikum hozzáfűzött reményét — az Erzsébet színházat!

Színház és Művészet.

Az élet Golgotája.

Bolyongok, mint Ahasvér szert'e földön,
Kutatva enyhe nyugvóhely után;
Reményvesztett lelkem hol békét lelne,
Elfáradván nehéz s ádáz tusán.
A szírtet látom már... felé kapok... ah
Csak délibáb, mint ködhomály elvész...
Atyánk, teremő Isten a mennyekben!
Az élet Golgotája oly nehéz!

A forró pusztá sercegő homokján
Ezer kínnak fetrengék én ölben,
Érzem szívem, mint fáj s gyötrődik
lelkem
Epedve az emésztő vágy tűzében.
Kiszáradt ajkaim vizért kiáltnak...
Közlegy felhő... máris elenyész...
Atyánk, teremő Isten a mennyekben!
Az élet Golgotája oly nehéz!

Magasra száll az ifjú szívnek vágya,
Mely hő tűzében néha oly merész,
De jó idő, mikor megáll röptében
S lohadt szárnyával a távolba néz.
Újtát előnti kétkedések árja,
Átkos göröngyök, léha földi vész...
Atyánk, teremő Isten a mennyekben!
Az élet Golgotája oly nehéz!

Nincs semmi itt a földön küzdés nélkül
S az élet álma röpke szárnyon jár,
Elsőprikk könnyen azt a szenvedélyek
Mint lenge sajkát a tajtétkő ár.
Küzdünk — remélünk, csak hiába
minden,
Az élet — álom, ah mily könnyen
vész...
Atyánk teremő Isten a mennyekben!
Az élet Golgotája oly nehéz!
Kux István.

Mai előadások.

Magy. Kir. Opera: Nincs előadás.
Nemzeti Színház: Hamlet.
Vig Színház: A kivándorló.
Király Színház: Táncczos huszárok.
Magyar Színház: A meztelen nő.

Az Országos Színművészeti Akadémia növendékei szombaton megismételték Herczeg Ferencz A három testőr című bohózatának előadását. A szereplő növendékek valamennyien megállták helyüket és pompás estét szereztek a megjelent közönségnek. A siker oroszlánrésze Csillag Teréz tanárnőt illeti meg.

Varjas Antal a fiatal tehetséges művész mesteri hegedűjátékával és frappáns dalaival estéről-estére zajos sikereket arat. Varjas Antal neve ma már a művészi világban egy csodás fogalom: az igazi művészet fogalma és ezt nem csak a hozzáértők ismerik el, hanem a nagy közönség is annyiban, hogy Varjas Antal minden egyes számát viharos ovációval fogadja.

Vidéki színészet. A Kassai Nemzeti Színházban tegnap került színre Sardou Viktor „Boszorkány” című drámája, előkelő és nagy számu közönség előtt. A dráma feltétlen sikert aratott. Különösen Komjáthy János, dr. Rác Ede, Bartha István, Barics Gyula, Fáy Flóra, Vágóné Margit és Magyar Lajos érdemelnek említést.

Művészet és a klakk. Pikáns és érdekes küzdelem folyt egy ideig Nádor Lilli és Lonzay Annie, a Royal-Orfeum két primadonnája között. Az egyik puritán művészetét, míg a másik — klakkmesterét vitte küzdelemben. Örömmel konstatáljuk, hogy Nádor Lilli művészele lett a győztes, nagy okulására Lonzaynak, hogy a művészeti boldoguláshoz nem csak jól szervezett klakk szükséges.

A Folies-Caprice egyik legnagyobb vonzóereje Sándor Steffi, a kinek művésziesen előadott számai mindég zajos sikert aratnak. A művésznő előadásában megtaláljuk a jó izlést, a közvetlenséget és a bájoságot, melyek főkéllékei az igazi, a tiszta művészetnek. Sándor Steffit jogosan illeti meg a művésznői név és mihamarabb elsőrendű csillag is lesz.

Hangverseny. Az Erdélyi-utcai iskola vasárnap délután fenyves jótékonyezélu hangversenyt rendezett. Az intézet énnekkara gyönyörű számokat adott elő. Erdős Mór és Erdős Mór hegedűduettje és Morbitzer Dezsőné és Marchard János ének-szóli, Dobó Sándor és Wehner József zongoraszámai, majd Zombory Béláné által előadott melodráma igen nagy műélvezetet szereztek a termet zsufolásig megtöltő közönségnek. A művészi magaslaton álló hangverseny tekintélyes anyagi haszna Vörös Kálmán igazgató agilitását dicséri.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz. Föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szensavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a beuno foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szoro a legkülönfélebb gyomor-, légeső-, és húgyvezetési betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, sholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szakértelműek által ajánlva. Számos elismert nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Hárlatások számára másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizetől tisztában olvasható. Hárthatások számáa másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizetől tisztában olvasható. Hárthatások számáa másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizetől tisztában olvasható. Hárthatások számáa másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített vizetől tisztában olvasható.

szarvostettek, ugyancott a forrás létezésének ismertető füzeté ingyen kapható. — A forrásközelég. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél-, és legcsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borvíz!

Elment! Elment! A finansz esze.

Egyszakadás! Földindulás! Czibilt akart kaszabolni.

Tegnap éjjel egy fiatal fővárosi építésznek, aki hallgatott „sátán leány“-nak a szavára szerfölött kellemetlen kalandja volt. Csak lélekjelenléte és Browningja mentette meg attól, hogy megvagdálva nem vitték lakására.

A szóban forgó fiatalember, aki egy ismert országgyűlési képviselő öccse, szenvedélyes sportman. Különösen két sportot kultivál erősen: a jeget és a nőt. Minden délből kint látható a Városligeti jégpályán, amint nagy ügyesen rajzolja ki a nyolczasokat és a tizenhatosokat, mikor azonban jó az est, ifjunk hódításba kezd. Gyakran megfordul a mozokban is, ahol nem annyira a mozgóképek, mint a női népek kötik le a figyelmét. Sok kellemes hódítás emléke fűzi őt e helyekhez, melyet tegnap is azért keresett fel, hogy egy hölgygyel, akit már régebben ismert, végleges megállapodásra jusson. A nőcskét meg is találta és hosszas purparálás után másnapra randevut vett tőle. A hölgyike végre beleegyezett és az építész a sötétség leple alatt háflásan csipkedte meg a kis nő arcát. Azt hitte, hogy a Mindentudón kívül más nem vette észre ezt a cselekedetét. Azonban tévedett! Minden mozdulatát két villogó szem kísérte. Egy magy. kir. pénzügyi fővizsgáló volt a szempár. A finansz nem maradt nyugton, hanem midőn az építész örömtől áradó szívvvel vett bucsut hölgyétől, felkelt és nyomon követte. A leendő udvarló mit sem sejtve, haladt a Szabadságtéren, melyen akkor már egy lélek se járt, midőn egyszerre valaki vállon érintette és így rivalt reá:

— Halt! Hogy merete maga megcsipkedni a Juliskát?

— A Juliskát? Micsoda Juliskát?

— kérdezte meglepődve az építész a zord és harcias finansz láttára.

— Ne tetesse magát. Az én szemem nem csalnak! Tán nem csipkedte meg?

— És ha igen? Miköze van magának ahhoz?

— Az a közöm, — felelte dühösen a magy. kir. pénzügyi fővizsgáló, — hogyha még egyszer utána jár, hát letöröm a derekát.

— Az enyémet? Maga téved barátom!

— Akar egy pofont? — kérde vésztojós hangon a főfinansz.

— Akár kettőt? — kérde fölényes hangon az építész, miközben a téli kabátja zsebébe mélyesztette a kezét.

— Nekem akarsz adni két pofot? Nekem? Majd adok én neked, civilbagázs! — rivalta a magy. kir. pénzügyi fővizsgáló és kardjához kapott.

A megtámadott erre hirtelen kivette zsebéből kezét, melyben egy

Browning feketéllett és rászögezte a vagdalkozni akaró finanszra.

— Hagyja el a kardját, mert keresztül lövöm — szolt nyugodtan.

A magy. kir. pénzügyi fővizsgáló a revolver láttára egyszerre kijózanodott. Néhány szót morgott még, aztán sarkon fordult és gyors léptekkel távozott.

Morál: Száz szónál többet ér a Browning!

HIREK.

A szatócs.

(A „Meteor“-ban két úr beszélget.)

— Ó, van szerencsém...

— Ha van, vásároljon sorsjegyet.

— Ugyan kérem, minek szellemeskedik? Hisz ez nem áll jól — magának!

— Birálatára épenséggel nem vagyok kíváncsi. Ellenben arra igenis kíváncsi vagyok, hogy mit szol a „Szegedi Kereskedelmi Kamara“ felterjesztéséhez?

— Milyen felterjesztéshez?

— Hát ahhoz, amelyet a kereskedelmi minisztériumhoz felterjesztettek, amelyben a szatócs fogalmát meghatározni kívánják és felsorolják mindazon árukat, amelyeket a szatócsnak szabad és nem szabad eladni.

— Mboch!

— Ne mbochozon! Hanem beszéljen.

— Lázár Ferdinánd! Helyes, beszéljek. Lássam én is elolvastam azt a bizonyos felterjesztést, de ez hiányos...

— H-i-i-á-ny-o-o-s?

— Igen hiányos, mert a felterjesztéssel olyan „áru“ elhallgat, amelyeket egyrészt elszabad adni, másrészt nem.

— No ezekre igazán kíváncsi vagyok!

— Nézze: a szatócs, ha eladó leánya van, eladhatja...

— Fenomenális.

— A szatócs halála után deszkát árulhat...

— Nagyszerű!

— A szatócs árulhat zsákban macskát...

— Kitűnő!

— Ebben a szatócsnak nem szabad eladnia Saturnus második számú gyűrűjét.

— Mesés!

— Ugyancsak nem szabad eladnia politikai véleményét...

— Oriási!

— A szatócsnak tilos a Himalája észak-keleti hegyláncát eladni.

— Örületes!

— S végül nem adhatja el — a hazáját...

— Miért?

— Mert ehhez nincs kellő kvalifikációja... (Káté.)

Csóke Ferenc államtitkár. Szalay Péter kereskedelemügyi miniszteri második államtitkár és posta-táviró elnökhelyettes helyébe a király — mint beavatott forrásból értesülünk — Follért Károly posta-táviró főigazgatót és elnökhelyettesét nevezte ki s e kinevezés a hivatalos lap legközelebbi számában jelenik meg. Ezzel kapcsolatban örömmel adunk hírt arról is, hogy a kereskedelemügyi minisztérium második államtitkára, öröktől Csóke Ferenc miniszteri tanácsos, az elnöki osztály főnöke lesz, akit az adminisztratív ügyek vezetésével fog megbízni Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter. Mindkét kinevezés érthető örö-

met kelt a tisztviselők körében, mert egyaránt érdemes a közpályán megbecsülhetetlen szolgálatokat tett férfi és főleg tisztviselő érdemeinek elismerését jelenti. Különösen áll ez Csóke Ferenczre, aki azelőtt a vasuti szakosztály élén is állott és a fumei tengerészeti hatóság főnöki minőségében nagyban hozzájárult ahhoz, hogy Fiumében a magyar államiság eszméje szembetűnően domborodott ki a nagy külföld előtt is.

Lószálloda. Mult számunkban már ismertettük, Csillag Jenő kanizsai földbirtokosnak, minden tekintetben életre való tervét, a „Lószállodát“, amely ha felépül a világon egyedüli intézmény lesz, mert ily fajta lószálloda még nem létezik. Ezt jogosan mondjuk, mert egy ló után fizetendő 3 koronáért, a ló első-rangu ellátásban és ápolásban részeseül, továbbá a kocsiát a szálloda alkalmazottjai gondozzák és a kocsi teljesen díjmentes lakást kap. Ezen óriási előnyök mellett még a lovat és a kocsit bebiztosítják. Röviden szólva a „Lószálloda“ a szociális követelményeknek minden tekintetben meg fog felelni, és hogy meg fog felelni teljes garanciát nyújt: Csillag Jenő földbirtokos személye. Dáczára annak, hogy a „Lószálloda“ az érdekelt körökben a legnagyobb rokonszenvvel fogadták, mégis a magyar pénzügyvilág nemtörődömségével találkozunk. Pénzről, nagy pénzről 1,500.000 koronáról van szó, amely összeget részvények által akarják összehozni, mert ennyiszükséges a „Lószálloda“ szilárd alapjához és ezt a nagy összeget ami pénzpiacunk nem fogja ide adni, mert magyar intézmény létesítéséhez kell. Ez ami régi bajunk. De a „Lószálloda“ mégis meg fog valósulni, mert a finanszirozást, — mint értesülünk — egy belga pénzcsoport fogja eszközölni.

Rákospalotai csendélet. Rákospalota újra hirt ad magáról. Ismét vér festette — vasárnap este — meg egyik rákospalotai kocsmaporos padozatát. Kovács Mihály és Lukács András a verekedés hősei. Kovács Mihály hevesen összeszólközött Lukács Andrásal és ennek a vége az volt, hogy Kovács bicskát rántott s Lukács András több helyen súlyosan megsebesítette. Kovácsot lakására szállították. Állapota nem életveszélyes.

Elfogott lélekkufárok. Eperjesről táviratozzák, hogy tegnap éjjel a vasuti állomáson feltűnt a szolgálatot teljesítő rendőrnek, hogy két fiatal cselédleány egy asszonnyal nagyba sugdos. A rendőr közbelepedésére az asszony odébb állt, míg a leány, Bresztyánszki Mária és Novoi Lidia némi vonakodás után elmondták, hogy Klein Moritzné eperjesi lakosné Kisszebenre akarja szállítani egy ottani nyilvános mulatóhelyre. A lányok egyikét Klein Jakob eperjesi lakos egy izben már elvitte Kisszebenre, de a leány egy nap alatt megszökött onnét. Klein Moritzné és Klein Jakobot a rendőrség letartóztatta és folyamathoz tette ellenük a bűnvádi eljárást.

Mátyás, az igazságtalan. Rombacher Mátyás sötémény kihordó szörnyen igazságtalan ember. Mert Mátyás bá' tegnap délután afeletti dűheben, hogy imádoztja vasárnapi zsebpénzt nem akar adni neki, lévén szombaton éjjel rossz üzleti viszonyok, a kis nőt a Hegedűs Sándor utcában elcsipte és alaposan megverte. Az igazságtalan Mátyás ellen a kihágási eljárást megindították.

A szolnoki Damjanich szobor. Néhány szenvedélyes és czéltalan vitatkozás után a szolnoki Damjanich szoborbizottság végre eldöntötte a szobor sorsát, Teles Ede szobrász vélemény nyilvánítása alapján elhatározták, hogy a szobor anyaga nem bronz, hanem márvány lesz, a legutóbb alkotott fővárosi szobrokhoz hasonlóan. Végre Szolnokra is elhatolt a modern szellem és ott belátják, hogy egy csoport-szobor legjobban márványból érvényesül és művészi hatásban is messze felülmúlja a bronz-szobrokat.

Ruttkai Jenő kontra Ruttkai Gyula. Majd minden napra jut egy ir dalmi leleplezés. Lábra kapott nagyon az irodalmi kalózkodás nálunk. Egyre halljuk a panaszt, hogy tultermelés van s mégis lopnak. Ruttkai Gyula vidéki hírlapíróról sült ki legutóbb, hogy irodalmi kalóz. A „Szalon Ujság“ január 31-ki számában megjelent Ruttkai Jenőnek, ennek a nemrég felbukkant nagytehetségű írónknak egy szatír-rajza „Fantazmagória“ címen. Ruttkai Gyula ezt a novellát szóról-szóra leírta csupán végén rontott rajta egy keveset és leadta a „Vasvármegyé“-nek a saját neve alatt. Azonban nem számított arra, hogy egy idő óta a fővárosi írók, akik valamelyest számítanak az irodalomban, figyeltetik az összes vidéki lapokat! Így jöttek rá erre a kalózkodásra. Amint értesülünk Ruttkai Jenő beporli névrokonát, hogy elvegye a kedvét örökre a hasonló stíliktól. Morál: Több óvatosságot máskor mélyen tisztelt plagizátor urak!

Bodor Imre hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét! A fényképészet legmodernebb vívmányaival teljesen megismerkedve jött haza évekig tartó tanulmányjáról s ezeket alkalddóan alkalmazva műtermet nyitott a VI. Király-u. 84. szám alatt, amelyben rövid működése alatt is már teljesen kiérdemelte a közönség pártfogását.

Meghívó.

A Salgótarjáni Köszénbánya r. t. f. é. február hó 27-ikén d. e. 11 tartja meg Budapesten, V., Arany János-utca 25. sz. a. lévő központi irodahelyiségeiben

XLI. rendes évi közgyűlését,

melyre az igazgatóság a t. c. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívja.

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1908-iki üzleti évről.
2. Az 1908-iki év zárszámadásainak előterjesztése, határozat ezek felett és az 1908-iki osztalék megállapítása.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság-
nak és felügyelő-bizottságnak.
4. A felügyelő-bizottság választása.
Budapesten, 1909. január 30-ikán.

Az igazgatóság.

Felkérjük azon t. c. részvényeseket, kik e közgyűlésen résztvenni akarnak, hogy részvényeiket a szelvényekkel együtt f. é. febr. hó 18-ikáig beazolják vagy a társulat fentjelzett helyén lévő központi pénztáránál vagy pedig Wienben, a K. k. priv. allg. Oesterr. Boden-Credit-Anstalt-nál (L. Teinfalstrasse 6.) tegyék le. 25 részvény egy szavazatra jogosít.

Értesítjük egyúttal a t. c. részvényeseket, hogy alapszabályaink értelmében az évi mérleg az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentéssel együtt f. é. február hó 18-ától kezdve a társulat központi irodájában rendelkezésükre áll.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Minden gyermekszobában hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tékehalat, mely kitűnő csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legízletesebben és legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió“, mely egyike a legjobb tápanyag-szereknek. Kapható a gyógyszerárakban.

Szívhajók és véredényelmeszesedés ellen Finsen-féle lóvilámpafüvet alkalmaz dr. Hönig Izó villanygyógyító intézetében (Budapest, IV. Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a koppenhágai Finsen intézetben több mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógyeljárás sikerét szívbillentyűhajók, szívmegbetegedések, véredényelmeszesedés ideges szívhaj és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

SPORT.

Lóverseny.

A Magyar Lovaregylet a folyó évre a budapesti és alagi pályákra hat bookmakernek adta meg a fogadási engedélyt, u. m. Dobrin J. és társa, Edelstein Károly, Horner Arthur, Krausz J. H. és társa, Lackenbacher Ernő és Popper Ede.

Rákosi díjra. A nevezések után is **Armand** maradt a határozott favorit, kenyveseink azonban oly rövid oddsokat adnak öt héttel a verseny kezdete előtt, hogy szerintünk mindenki helyesen teszi, ha a pályán fogad a verseny napján, holott talán előnyösebben helyezheti el pénzét és nem teszi ki magát holmi „letörés“ és nem „indításnak“.

Nagy alagira Formidable II. és Gara a fogadók kedvencei. Mi — amit már mult heti számunkban is megírtunk, — Formidable II. pártjára állunk.

J. Taral, a „nagy“ Taral fia, az idén nem fog lovagolni.

Blades, ki az indiai pályákon lovagol, január közepéig kilencz győztest lovagolt.

Seprősi ménés, melynek Czárán János lett az egyedüli tulajdonosa, teljes anyagával jön fel az alagi versenyekre.

Joriót fogadták a „beavatottak“ a mult héten a rákosi-díjra.

Pache idomárnak ez idén is határozott szerencséje van. Oberweidenben az egész téli idény alatt oly kevés mennyiségű hó esett, hogy a mester folyton künn lehetett lovaival a szabadban, így tehát már kora tavasszal topconditioba hozhatja lovait.

A Przedswit-handicap. Ha végig tekintünk a Przedswit nevezéseire, legelőször is **Rentier** neve ötlük szemünkbe. És ha a verseny nyerőjét keressük, az adott teherviszonyok alapján Rentier nevével kell megállanunk. Ugyanis **Rentier** 61 kilójával igen jól került a skálába. Rentier a tavalyi év classikus eseményeiben 1000 métertől 1000-ig, ahol csak futott, mindenütt elől volt, egyike volt tehát az évjárat legjobbainak, akárcsak Bon marché annak idején, amikor nem kevesebb, mint 68 kilóval nyerte meg ezt a versenyt. Szükségtelen tehát a Gomba-mén kitűnő sanszairól tovább beszélnünk, inkább azokra a lovakra kívánjuk olvasóink figyelmét felhívni, melyek Rentier távolmaradása esetén a 10 000 koronáért kombinációba kerülhetnek. Ezek között első helyen áll a korai **Morny**, amely tavaly késő ősszel is olyan formában volt, hogy az idei Przedswit papíron, de csakis papíron egyik legjobb esélyű lovának, **Beau**

méri-nek képes volt 5 kilót leadni. Nem sokkal kisebb esélye van a Taral által lovagolandó **Vansittartnak**, továbbá Tábornoknak. Kitűnően áll sulyban Rózsi leánya, **Salome**. Meggyőződésünk az, hogy a Szemere-kancza, ha indul, egyike lesz azoknak a lovaknak, melyet istállója a legnagyobb bizalommal küld a start-hoz. Megemlítjük még a tavaly tavasszal kitűnő **Pagonyt** és Bay Ronald fiát **Palóczkirályt**.

Dillon lovagolja majd előre láthatólag a Mautner lovakat a Rákosiban és a Nagyban.

Hadnagyot folyton erősen fogadják a Királydíjra, úgy hogy odssa márcsak 6:1.

KÖZGAZDASÁG.

A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson részvénytársaság 1908. évi mérlege 786,364.847 korona összforgalom mellett 822,295 korona 65 fillér tiszta nyereséget mutat fel.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár mult évben elért nyeresége a megfelelő leírások után 2,312.355 kor. 89 fillér. Az osztalék a tartalékrendes és rendkívüli dotálása után 85 koronában állapított meg részvényenként.

Az Egyesült Budapesti fővárosi Takarékpénztár tavalyi mérlege 2,738.145 korona 69 fill. tiszta nyereséget mutat. Osztalék 116 korona.

A Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja m. r. t. 930.689 korona tiszta nyereséggel zárta le az 1908. évi mérlegét. Osztalék 55 korona lesz, ami 5-5 százaléknak felel meg.

A Pesti Hengermalom-Társaság 1908. évre úgy mint tavaly 18 korona, azaz 6 százalékos osztalék kifizetését határozta el.

A Salgótarjáni-Köszénbánya Részvénytársaság üzleteredménye a mult évben 5,007.634 korona tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság 32 koronás osztalékot javasol, amely 16 százalékos jövedelmezőségnek felel meg.

A Magyar Jelzálog Hitelbank mérlege minden levonások után 4 607.907 kor. 87 fillér. tiszta nyereséggel zárult az 1908. évben. Ez az 1907 évi nyereséget 1,563.373 kor. 57 fillérrel haladja túl. Így az intézet idén 20 frank osztalékot fizet a tavalyi 15 frankkal szemben.

A Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság most közölt 1908. évi mérlege 2,069.614 kor. tiszta nyereséggel zárult. Ebből a közgyűlésnek tett igazgatósági indítványra 24 korona osztalékot fognak fizetni részvényenként, ami 6 százalékos jövedelemnek felel meg. Az intézetnek 1908. év végén 13,247 szőlő és jelzálogkölcson számlája állott fenn.

A csekk törvény magyarazata. Most jelent meg. Iria Ujlaki József dr. budapesti ügyvéd. Ára négy korona.

Az Adria választott bírósága. A m. kir. minisztertanács az Adria m. kir. tengerhajós részvénytársasággal főnálló és az 1901. évi VII. törvényekbe iktatott szerződés 34-ik szakasza értelmében az Adria viteldijai iránt fölmerülő vitás kérdések eldöntésére illetékes választott bizottság elnökévé

Batthyány Tivadar gróf országgyűlési képviselőt nevezte ki; e bizottság tagjaivá ugyancsak az 1909. év tartamára a kereskedelemügyi miniszter Szájbély Kálmán m. kir. államvasutigazgatót udvari tanácsost és Hajnal Vilmos miniszteri osztálytanácsost nevezte ki; az Adria m. kir. tengerhajós részvénytársaság pedig Kilényi Hugó és Simon Jakab igazgatósági tagjait küldte ki.

A Hitelbank osztaléka. A Magyar általános Hitelbank csak február végén adja ki mérlegét és március közepén tartja közgyűlését, de azért már börzei körökben jóslják, hogy az intézet 1908 évi osztaléka 40 korona lesz.

A Budapesti Bank tőkeemelése. A pénzügyi viszonyok javulása több pénzintézetet alapítke emelésre biztositott. A Budapesti Bank r. t. is föl akarja emelni alapítkejét 900.000 koronával 4 millióra. A tőkeemelést a legközelebb tartandó közgyűlésen fogják kimondani.

A Magyar pénzügyintézetek központi hitelbankja r. t. összforgalma 1908-ban 9125 millió korona volt. Pénztárforgalom: 493 millió; váltóleszámitolási forgalom: 56,700.000 kor. Betétállomány pedig 7 és fél millió korona volt a mult esztendőben.

Az Általános Bank Részv.-társaság 1908. évi mérlege 5,722.010 korona összforgalom mellett 241.668 korona 28 fillér tiszta nyereséggel zárult. Ebből a bank 12 korona osztalékot (6 százalékos jövedelem) fog fizetni részvényenként.

A Rimamurányi részvényei. A tőzsdén erősen kapkodják a Rimamurány-Salgótarjáni vasmű r. t. részvényeit. Ugy látszik itt is a Közuti vasutaknál elkövetett meglepetésszerű változást akarnak előidézni, mivel az itt szereplők ismét ugyanazok, kik amott csoportosultak.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog Hitelbank 3 százalékos nyeremény kötvényeink, illetve konvencionális nyeremény-szerű tervszerű sorsolása e hó 25-én délután 4 órakor fog a bank helyiségében kir. közjegyző jelenlétében megtartatni.

FOGAK

szájpadlás és gyökereitávolítás nélküli 4 koronától fölfebb. 10 évi jótállással. Az általunk készített és a párisi fogorvosi Akadémia kiállításán az aranyérem és díszkereszttel, a pécsi kiállításán az ezüstéremmel kitüntetett fogak ráadásra kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben semmiféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők, a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedüli speciális készítői.

Grossmann Simon Dr. Illes Márton
technikai főnök rend. fogorv.
Budapest, Erzsébet-körút 50. I. em. II. Royal-szállóval szemben.

Óvás! Kérjük a pontos címre ügyelni, mert téves megnevezésünkben egy hasonló nevű cég létezik, mellyel nem vagyunk azonosok. Ezen cég a Grossmann nevet egy hordártól bérelte, hogy használata által a régi jó hírnevű intézetünket kereső közönséget félrevezesse. Tehát ügyelni a házszámra és emeletre.

Fogorvosi intézet. Rendelés egész napon át este 8 óráig Vasár- és ünnepnapokon is. Szakorvosi rendelés fog- és szájbetegségek részére. Fogtömések a legmodernebb kezeiessel. Speciális fájdalommentes fogműtétek. Régi, rossz fogorvosok átállítására megvárható. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek. Mérsékelt árak — Részletfizetésre is. Telefon 83-50.

Kiadja:

A „Napló“-újságvállalata.
Igazgató: Erdész Zsigmond.

Szükségem van 18 ezer kiló epére

marha-epe folyékony vagy
félsűrű állományban

egyéven belül szállítandó egyforma részletekben azaz havonta 1500 kiló teljesen bérmentve.
— Továbbá kérek ajánlatot:

18 ezer kiló MÉZRE

fenti módon szállítandó.

Ezen anyagok a valódi

Diana szappan

gyártásához kellenek.

Köztudomásu, hogy a bőr finomítására és puhítására a legalkalmasabb az

epe és a méz

Miután pedig a valódi Diana szappan kizárólag epét és mézet tartalmaz, minden házban ma már csakis

DIANA szappannal

mosakszának. Innen van az, hogy oly nagy mennyiségű epét és mézet kell egyszerre elhasználni a Diana szappan előállításához.

A valódi DIANA SZAPPAN csakis 75 krajczáros darabokban van forgalomban és kapható az ország összes gyógytáraiban és és drogueriáiban.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla, gyógyszerész BUDAPEST, Károly-körút 5.

(A marha-epe és mézre vonatkozó ajánlatok a fenti címre küldendők.)

Kávéházak és Vendéglősök figyelmébe.

UHR SÁNDOR Villamos Műszaki Vállalata

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 14. szám.

Villamos világítás, erőátvitel, jelző csengők, távszólók és villámhárítók berendezései a legmesszebb menő jótállás mellett készíttetnek.

Ivólampák, motorok, távszólók és csengők karbantartása. Csillárok átalakítása és csiszolása. — Villamos készülékek és anyagok raktáron.

Wolfram lámpák kaphatók; 70% áram megtakarítás. Valódi Auer-égők kaphatók. Telefon 111-59.

Gramofonok legolcsóbb árban darabja dupla nagy lemez **3.60 f**

Prenner József

mű- és épület-lakatos
Budapest, VIII., Üllői-ut 58. sz.
(Futó-utca sarok.)

Készít: lépcső- és erkély-korlátokat, kapukat, sárkerítéseket. Kovácsolt vasszerkezeteket. — Tűzhelyek minden nagyságban állandóan raktáron vannak. Telefon 59-94

VARGA ISTVÁN

eszlingoni faredőny, Jalousia és vászonredőny gyártása.

EÖTVÖS-UTCA 23/b. ☐ Telefon 89-43.

Javításokat és jókarban tartást, valamint díszműbutor-asztalos munkákat jutányos árban elvállalok. Vidéki rendelésekre azonnal válaszolok.

Geiringer Arnold

műszaki ezimfestő

Budapest, VII., Dohány-u. 78.

Speczialista üvegtáblákban.

Készít czégtáblákat fára, bádagra és viaszvászorra, k mai kornak megfelelő izléses kivitelben, jutá. yos vára mellett.

Természetes forró-meleg kénés forrástó

a Thermál-szálloda földszintjén, iszapborogatások, kő- és kádfürdők a Nagyszállóda földszintjén. Gondos pensio. A téli fürdővadra vonatkozó felvilágosítás végett forduljon a budai Szent Lukács-fürdő igazgatóságához.

Kristály-

forrás-ásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz.

Szita Flórián

törvény. engedély.

üzlet adás-vételi irodája

Budapest, VII.,

Hársfa-utca 18.

Közvetít: Magánkutató és házasságokat szigorú diszkréció alatt. Szálloda, Kávéház, Vendéglő. Fliszter. Pálinkamérés,

Kávé- és Tejcarnok, Hüvelyes- és Dohánytozsdei helyiségeket, úgy a fővárosban, mint a vidéken. Ugy-szintén eszközöl Házak. Telkek és Birtokok eladását, valamint

azok berbeadását helyben és vidéken.

Nincs fény! Nincs takarítás! „ESTIN” nélkül

úgy az „Auer,” mint „Invert”-nél anélkül, hogy alakban változnának. Könnyű felszerelés után a leg-erősebb fényt háromnegyed rész gázmennyiséggel érijük el, emellett mint kis állító, mint veszély meggátoló, utólrérhetetlen.

Kapható: Magyarországi vezérképviselőségénél
Budapest, VI., Szerecsen-utca 7. szám.

! HAZAI IPAR !

Kézmunkák előrajzolt kezdett és kész kivitelben, továbbá hozzávaló kelmék és anyagok legjobban olcsó árak mellett kaphatók

GERTLER-nél, József-körut 75. sz.
A Máramarosszigeti Szövő és Himző Iskola készítményei. Egyedüli elárúsító hely. Vidékre árjegyzék ingyen és bérmentve.

Jászapáti Kaszás Lajos

Budapest,
Rákóczi-ut 46.

A fővárosi és vidéki közönség kedvenc találkozóhelye. Pompás magyar konyha, saját termései — balatonvidéki borok, figyelmes kiszolgálás. —

Ladányi István

orvosi kötszerész és keztűs
Budapest, VII., Thököly-ut 17.
ajánlja saját készítményű sérvkötő, haskötő, köldökkötő és suspensoriumait. Nagy raktár irrigateur, tejszivó, lecskendő, göröcsér (gummi) harisnya és mindennemű kötszerekben. Valódi angol és francia gummi különlegességek. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Gyerünk a „Gambrinus” étterembe

Erzsébet-körut és Wesselényi-utca sarok. — Az előkelő közönség találkozó helye.
Naponta nagy katonazene. Hetenként háromszor a budapesti 1. honvéd gyalogezred zenekara játszik, dezséri Bachó István karnagy vezetésével.
Elsőrendű étterem. Kifőző konyha. Pompás italok.

TELEFON 55-47.
VII., Rottenbiller-ut. 19.
Fényképek, aquarellek, platinotípiák minden modern kivitelben.
Fényképezés. Photograph. TELEFON 55-47.

BŐR és talp, legjobb gyártmányok
cipőtelsőrészek
saját készítmény, óriási választékban, daczára a nagy drágulásnak, rendkívül olcsó árban kaphatók.

Gyöngy Sándor bőrgyári raktárában
BUDAPEST, III., Tavasz-utca 1. szám.
Elismerő oklevéllel kitüntetve 1904 ben.

Mielőtt személy-, jelző-, v. építési
kölcsön
íránt intézkednék kérjen díjtalanul prospektust

MELLER L. EGYED
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 57. szám
Telefon-Interurban 46-1.

Simplon-Kávéház

Estéinkint Veszprémi Kiss Jancsi cigányzenekara hangversen vez.

Szolid családi találkozó hely.
Sziuházi vacsora. József-körut 8.
Népszínház-utca sarok.

Fogak

és fogsorokat saját kezűvel készíti a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készíti

Guttermuth János

mű-fog specialista
BUDAPEST, VII. Baross-tér 20. I. Jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Érkezéskor kérem a kapu alatti táblán levő 8-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63.

BODOR IMRE

fényképészeti műintézet.
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 84. szám.

Fényképek 12 vizit fénykép 1 forint.
12 kabinet , 2.90 kr.

Bérletfényképek 10 perc alatt készülnek.

Művészies kivitelben!

Meteor Kávéház

BUDAPEST, Erzsébet-körut 6. szám. —
Minden ünnep és vasárnapon nagy katonazene

Családok kedvelt találkozóhelye.
Budapest legkedveltebb kávéháza.

Lakner Lajos
a „Meteor” kávéház tulajdonosa.

Halló! Ujjonnan megnyílt a

TISZA SZÁLLÓ

uj bérlők által.
Budapest, VI., Révay-utca 24.

Hatvan szoba, villanyvilágítás, rézággyakkal. Hónapos és naposszobák 1 főtől feljebb kaphatók. Fürdő a házban. Nyilvános telefon állomás.
TELEFON 107-00.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-főle
IGMÁNDI keserű-víz.

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Ára kis üveg 40 fill., nagy üveg 60 fill. Azonkívül a „Három kanál” védjegyű rendkívül erős igmándi keserűvizet is forgalomba hoztam, mely viz orvosi szempontból önelankért használandó. Ára üvegenként 2 kor. használati utasítással. Kapható mindenütt.

Gyógyforrás-szálloda

Budán, a Lukácsfürdővel szemben.

Putzer György nagyétterme

V., Váci-körut 14.

Minden este elsőrendű cigányzenekar

Singer Hermann „Fortuna” Iroda

Luther-utca 1/c Rákóczi ut mellett.

Halló! Ki üzletét Halló!

8 napon belül eladni akarja, vagy ki bármilyen üzletet venni szándékozik, forduljon teljes bizalommal Törvsn. bej. régi jó hírnévnek örvendő irodámhoz, hol semimnemű előzetes költség nem kívántatik.

Entreprise des pompes funebres

Elő Erzsébetvárosi Temetkezési Vállalat

PODLUSÁNYI JENŐ Budapest, VII., Dohány-u. 100. szám. Izabella-utca és Szegegyház tér sarok. Rendez egyszerű és díszes temetéseket, valamint szállításokat is a legjutányosabb árban. Művirágkoszorúkból nagy választék. Telefon 53 70.

Mindenki,

aki olcsón, jó ruhát akar vásárolni, ajánlatos tudni, hogy divatszertű, jó szabású és kitűnő kivitelű férfi-, fiu- és gyermekruhák :: a legjobb körökben ismert. ::

KELLER B. LIPÓT UTÓDA

HELLER JAKAB

férfiszabó-mester, Budapest, VII., Rákóczi-ut 13. sz. a.
lévő férfi ruha-üzletében kaphatók.

Ugyanitt

angol és francia, valamint bel-földi divatszövetekben dus választék.

Külön mérték osztály.